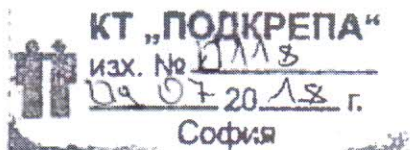




Вх. № КТСП-853-08-14
дата 9.07.2018 г.



ДО
Д-Р ХАСАН АДЕМОВ

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА ПО ТРУДА,
СОЦИАЛНАТА И ДЕМОГРАФСКАТА ПОЛИТИКА
КЪМ НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ

СТАНОВИЩЕ

на Конфедерация на труда „Подкрепа“

Относно: Законопроект за личната помощ, № 854-01-62, внесен от Пламен Христов и група народни представители на 02.07.2018 г. и Законопроект за личната помощ, № 854-01-64, внесен от Корнелия Нинова и група народни представители на 04.07.2018 г.

**УВАЖАЕМИ Д-Р АДЕМОВ,
УВАЖАЕМИ ЧЛЕНОВЕ НА КОМИСИЯТА ПО ТРУДА, СОЦИАЛНАТА И ДЕМОГРАФСКАТА
ПОЛИТИКА КЪМ НС,**

КТ „Подкрепа“ остава с непроменено становище относно проекта на Закон за личната помощ. Напомняме, че той е изготвен и представен още през 2009 г. от неправителствената организация „Център за независим живот“ по проект, финансиран от друга неправителствена организация „Балкански тръст за демокрация“. Подкрепата е на стойност почти 31 000 щатски долара. Тежките правни дефекти са заложили още в него. А целта е пренасочване на държавни средства към неправителствени организации – аутсорсинг на социални услуги, не по-висока устойчивост на социалните грижи.

В представените ни „нови“ Законопроекти за личната помощ част най-абсурдните юридически текстове са премахнати, но идеологическата база е запазена. Коментарите тук се отнасят и до двата законопроекта, тъй като по същество текстовете са предоставени от омбудсмана г-жа Манолова и са еднакви.

Проектът на Закон за личната помощ преповтаря част от материята, залежала в изработвания в момента Закон за социалните услуги. Не е целесъобразно, а и законосъобразно, една и съща област да се регламентира в различни нормативни актове. Дори поради риска текстове от различните закони да влизат в противоречие помежду си.



1) Органи по предоставяне на личната помощ

КТ „Подкрепа“ смята, че създаването на нова Агенция по уврежданията (вариант 1) е нецелесъобразно. Подобен подход е свързан с допълнителни разходи за създаване и поддържане на успоредна администрация и мрежа от областни структури със задължителните за това разходи. По същата причина не подкрепяме и първия предложен вариант – дейността да се ръководи от Агенцията за хората с увреждания.

Намираме за особено неприемливо предложението посредници между хората с увреждания и личните асистенти да бъдат неправителствени организации. Тук вече е премахнато допълнителното заплащане към НПО-тата, но те няма как да работят без финансови средства. Опасяваме се, че такива могат да бъдат определени в подзаконов нормативен акт, което би представлявало държавна помощ за ненужна администрация между човека с увреждане и държавните институции. Надяваме се, че целта на вносителите не е разпиляване на и така ограничените ресурси за административни разходи, които да бъдат усвоявани от НПО-та. Това по същество е аутсорсинг на услуги.

2) Ползватели

Направените в глава трета предложения по същество описват хората с увреждания като работодатели. КТ „Подкрепа“ категорично заявява, че те не са и не могат да бъдат такива. Хората с увреждания трябва да имат възможност да получават социални грижи, не да определят условия на труд, сключване и прекратяване на договори със асистентите.

По-големият проблем обаче е пълната неяснота кои ще бъдат хората с увреждания, които ще имат право да ползват асистентска грижа. Записано е, че законът се отнася за всички хора с увреждания. Но вносителите не са уточнили какво увреждане. Законът за интеграция на хората с увреждания дава определение на „човек с трайно увреждане“ като лице с трайно намалени възможности да изпълнява дейности по начин и в степен, възможни за здравия човек или с вид и степен на увреждания 50 и над 50%. Но не това визира текстът на „Център за независим живот“, г-жа Манолова, депутатите от „Воля“ и БСП, тъй като в целия законопроект никъде не се позовава на решенията на ТЕЛК. Вписан е единствено неопределеният термин „валиден медицински документ“. Нашето недоумение идва от това, че представителите на протестиращите, чиито искания г-жа Манолова твърди, че защитава, еднозначно отхвърлят решенията на ТЕЛК, като основен документ за определяне на инвалидността.

Посочените тук проблеми представляват **основен дефект** на проектозакона и компрометират всички по-нататъшни усилия да бъдат конкретизирани ползвателите на асистентската грижа и да бъде направен безспорен финансов анализ на предложението.

3) Условия на труд

КТ „Подкрепа“ заявява, че не може да подкрепи законопроект, който регламентира труд в крайна несигурност. Заложените в чл. 9, ал. 3 и 4 текстове позволяват неконтролируеми



злоупотреби с трудовите права на зетите асистенти, които ще зависят дори от моментни настроения на ползвателите. Предлага се последните да „управляват и контролират вида, качеството и времетраенето на положения от асистентите труд“, да „определят момента за възникване и прекратяване на договорните отношения с асистентите“.

Ние проявяваме разбиране към възможни ситуации, в които асистент и ползвател не се разбират и не могат да продължат да си взаимодействат. Но от това не може да зависи заетостта на асистентите. Те следва да имат възможност да помагат на друго лице с увреждания, а не да остават без работа. Това обаче може да се случи само, ако асистентът е сключил договор с голяма, държавна институция, която може да го ангажира с друг нуждаещ се. Но не може да стане, ако асистентът има договор с неправителствена организация или с отделно лице.

КТ „Подкрепа“ категорично отхвърля възможността, посочена в чл. 37, ал. 3, асистентът да бъде наеман по граждански договор (без всички задължителни за трудовите договори осигуровки и сигурност). Още по-малко можем да се съгласим с текста на чл. 37, ал. 2, където е посочено, че наетото лице ще работи при „сумирано изчисляване на отработеното време“. Очевидно вносителите така се опитват да опишат намеренията си за максимална гъвкавост и несигурност на трудовата заетост и факта, че са премахнали „плаващо работно време“, под въздействие на предходното становище на КТ „Подкрепа“ не променя нищо. Сумираното изчисляване на работното време дава най-широки възможности за злоупотреба с правата на трудещите се, дори при нормално сключен трудов договор. Българският законодател е въвел някои ограничения, касаещи продължителността на сумираното изчисляване и е забранил това за работници с ненормиран работен ден (чл.142, ал.3 КТ). Освен това този начин на отчитане на работното време е допустим само „за непрекъсваемите производства и други видове работи, при които условията на труд не позволяват подневно изчисляване на работното време“. Въвеждането на сумираното изчисляване може да стане седмично, месечно или за друг календарен период, който не може да бъде повече от 6 месеца.

В допълнение законопроектът позволява забавяне на изплащането на дължимата заплата. Конституцията на Република България – чл.48, ал.5 регламентира едно от основните задължения на работодателя, а именно „...заплащане, съответстващо на извършената работа“. Това е правото на справедливо възнаграждение за положен труд, като своевременното му изплащане е елемент на тази справедливост. Навременното изплащане от своя страна е обвързано и с изплащанията на осигурителни вноски за социално и здравно осигуряване.

4) Финансова обосновка

Предложеният ни анализ на разходите се базира на броя на пенсионерите с трайно намалена работоспособност и увреждане над 90% с чужда помощ (чл. 103 от КСО). Макар заявената цел е задоволяване на нуждите на децата с увреждания, те не са включени във финансовите



разчети. Тук не са включени и разходи за добавки за процент прослужено време, нощен труд, извънреден труд и пр.

Анализът на омбудсмана сочи, че необходимите допълнителни средства са 105 млн. лв., като те включват добавките за чужда помощ на пенсионерите, които се изплащат в момента. Това означава само едно – за да се изпълнят предложените ни разчети, трябва да се отнемат добавките за чужда помощ от пенсионерите. Но дори така няма да бъде гарантирано финансово предоставянето на асистентска грижа. Тъй като не обхваща лицата с увреждания под 90%, не обхваща и децата с увреждания.

В предходното становище на КТ „Подкрепа“ направихме разчети за реалните финансови нужди. Тъй като този разговор се заглушава с кръсъци, тук ще обобщим: За да бъде изпълнена целта на законопроекта, са нужни поне 10 пъти повече средства. Затова намираме за безотговорно предлагане на такива текстове, без да бъде посочено откъде могат да дойдат те. В тази връзка настояваме всички вносителите на проекта на Закон за личната помощ да включат и промени в Закона за корпоративното подоходно облагане за увеличаване на стандартната данъчна ставка от 10% на 15%. Така ще има възможност за финансово обезпечаване на изпълнението на Закона за личната помощ. Не като се отнемат и без това нищожните средства от други лица с увреждания!

КТ „Подкрепа“ не може да подкрепи законопроект, който не е издържан юридически, не са дефинирани получателите на асистентска подкрепа, предполага многобройни нарушения на трудовите права, допуска отнемане на права на пенсионерите с 90% увреждания. КТ „Подкрепа“ отказва да бъде част от национално безотговорни предложения за аутсорсинг на социални грижи към неправителствения сектор. Препоръчваме на вносителите да предложат увеличение на корпоративния данък от 10% на 15%, за да не остават текстовете на проектозакона празни декларации, а да има реална възможност за извършване на социалната грижа за хора с увреждания.

С УВАЖЕНИЕ:

ИНЖ. ДИМИТЪР МАНОЛОВ
ПРЕЗИДЕНТ НА КТ „ПОДКРЕПА“

